עין משפם

נר מצוה

ב סמג לאוין רסו:

בג מיי פ״י מהל׳

תרומות הלכה כ: בד ד מיי׳ פכ״ג מהל׳

םה ה מיי שם הלי ח

מוסף רש"י

דההוא דאמר ליה לחבירו. נאתריה דר' יהודה, דייר בר דיירתא.

, בי דייו (נא. גל כן גיולת (בכודות ל.). אכל הרומה מיייים

אכל תרומה טמאה. נשוגג, משלם חולין

טהוריז. דכתיב (ויקרא

בשוגג שילם טמאים, קסבר

נוהורים הם (mm). במזיד

קטולים שם). בבארו אין תשלומיו תשלומין. דקנסינן ליה (שם). תבא עליו ברכה. אמאי קנסת

ליה, מאי מויד יש כאן, אע"פ שיודע שהן טמאים נתכוין הוא לתשלומין הגונים (שם). דאכיל מיניה מידי כו'. ואע"ג

שתשלומין נעשים תרומה ולא חזו ליה בימי טומאה,

הא מיהא לתשלומין מעליא

איכוון. תרומה טמאה לא חזיא לאכילה, כהן טהור

קאי עליה בעשה בפ' הערל ועג:) וכהן טמא קאי עלה

לגבי טומאת הגוף בין קדשים טהורים לקדשים

טמאים (יבמות צ.). משלם כל דהו. ואפילו

מוליו נומאים נוחוו. דם

קסבור אין קרבנות מקבלין

הורצות. דמרלה לין (פסחים בייד לא הורצה. ייד לא הורצה.

להיות בשר קרבן נאכל לכהנים, דקנסא הוא, אבל

בעלים נתכפרו, כדחמרינן

ביבמות באשה רבה (ל.)

דכיון דמדאורייתא מרלי

נמי אמזיד, לא מלו רבנן למימר ליה זיל אייתי חולין

לעורה (פסחים מז:) ולא

שיבים אחר דא"כ נמנאו

ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה ולהביא חולין

לעורה (זבחים מה:) ואע"פ

שהלין מרלה קנסוהו רבנן שלא יהא בשר נאכל (יומא

ד.). במזיד לא יאכל. שעבר על השבות דחין

מגביהין תרומות ומעשרות

כיוים (ביצון יוי). המטביל כלים בשבת. נמקוה שיש לו נחלרו,

(פסחים טו:).

דבר הראוי

ירווות צי).

להיות קדש

שבת הלכה נו סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שלט סעיף ד:

ה) ס"א ל"ג, ו) פסחים טו: יומא ז. מנחות כה. יבמות ל. זבחים מה., ז) תרומות פ"ב מ"ג בילה יו:, **ח**) בכת"יו נוסף: פירי, ע) ג"ו שם,
י) [ר"ה ט:], יא) [ל"ל
טמאה], יב) [יומא 1.], יג) [פסחים לב.], יד) [שייך לע"ב], טו) [הלכה ו' ועי שם במראה פניםן,

גליון הש"ם

רש"י ר"ה דאכל מיניה כו' דהאוכל תרומה במומאת הנות במיתה :חולין דף קיג ע"ב ול"ע

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה דאכל מיניה וכו' ואפי' היא טמאה. נ"ב ל"ע דתרומה טמאה בטומאת הגוף אינה במיתה כדאי' בחולין קיג ע"ב וכ"פ הר"מ פ"ז מהל' תרומות הלכה א' וכו ראיתי לבעל בני יעקב זכן למינה נפעל כלי יעקב בהגהות רמב"ם שם תמה על רש"י בזה והל"ע ועי בספר מים חיים לפר"ח בהל' תרומות פ"ז הלכה א' ובמחנה ראובן ביבמות :דף ל ע"ל ודו"ק

מוסף תוספות א. אע״פ שאין התשלומין שוין לתרומה הונשלומין שוין לחודמה שאכל. תוסי הלח"ש. ב. חולין טמאין כל כך. תוס' יבמות ל. ד"ה חסורי. עוסי יכנונע כ. דייט מסורי. ג. כשנעשין תרומה טמאה. תוס׳ שס. T. ותנן במאות עום עסו די וובן (ב"ק צג:) כל הגזלנין משלמין כשעת הגזלה. רענ"ה. דמשלם לפי מדה וירויח ההקדש. אלמא להנאת ההקדש אמרו ולא לגריעותו. לשנ". 1. [ד]קנסינן ליה כשמשלם במזיד אע״פ ששוים כדמי תרומה משום. תוס׳ שס. I. כולי האי להסקה כדקפיץ למיזבן תרומה טהורה דקתני על מה הציץ מרצה על הדם שנטמא בין עלה רבינא ורב שילא, רבינא קאמר דשוגג ומזיד דבינא קאמו דשרגג דמודי אזריקה קאי אבל טומאה בשוגג אין במזיד לא, ור׳ שילא משני דקאי אטומאה אכל זריקה בשוגג אין במזיד לא וכו' והא דלא מייתי הכא סתם מתניי דפסחים, ניחא לי׳. מוס׳ הלח״ש. ט. וסמיך אהך סתמא. מוס׳ הלח״ש.

א) נכנרות לש, ט שם ואין מונין. נטיעותיהן לשבתות שאין תונין יתים לנטיעה אלא רקמשלם מידי דחזי ליה בימי מומאתו. פירוש קודם שישלם פב א מיי פ"א מהלי
ע"ש, ג) יכנות לא בים לפיכך אין הדבר ידוע לותו תרובה שנטע בשבת: מאי שנים לפיכך אין הדבר ידוע לזמן מרובה שנטע בשבת: מאי סימה שבחות נמי. זימנין דלריך למימני דתניהי הנוטע ערב שביעית

ל׳ יום לפני ראש השנה עלתה לו ואין מונין לשבתות דבר אחר ינחשדו ישראל על השביעית ולא נחשדו על שנה לשני ערלה דשלשים יום בשנה חשובין שנה ומותר לקיימן בשביעית פחות משלשים יום לפני רחש השנה השבתות מאי דבר אחר ה"ק וכי תימא לא עלתה לו שנה ואסור לקיימן שבת נמי זימנין דמיקלע יום ל' בשבת בשביעית הלכך זמנין דשבת זו שנטע זה הויא יום שלשים לפני דאי נפע ההוא יומא הוא דסלקא ליה שתא ואי לא לא סלקא ליה שתא ת"ש דבר ר"ה ומונין אותו שנה ואי הוה בציר אחר נחשדו ישראל על השביעית ולא ההוא יומא לא הוה סליק ליה שתא נחשדו על השבתות דרבי יהודה אדרבי ולאחר זמן כשאוכלין מן הפירות לפוף שתי שנים ואומרים למה יהודה לא קשיא ייבאתריה דרבי יהודה הותרו פירות הללו לשתי שנים ואומר חמירא להו שביעית ∘דההוא דאמר ליה להם השלשים שלפני ר״ה חשובין שנה לחבירו דייר בר דיירתא אמר ליה אנא ומזכירים שנטע בשבת וליקנסוה: לא אכלי פירי דשביעית כוותך תא שמע סא שמע דבר אחר נחשדו ישראל על שביעים. ואיכא למיחש מחוך שאכל תרומה ממאה משלם חולין מהורין שילם חולין ממאים מהו אמר סומכום משום שהדבר ניכר אתי למישרי נטיעה ר"מ בשוגג תשלומיו תשלומין במזיד אין בשביעית: ולח נחשדו על שבחות. ואפילו יזכר ויודע הדבר לא אתי תשלומיו תשלומין וחכ"א אחד זה ואחד זה למישרי נטיעתא בשבת: דיירא בר תשלומיו תשלומין וחוזר ומשלם חולין מהורים דיירתא. גר בן גיורת: מ"ש. והוינן בה במזיד אמאי אין תשלומיו דרבי מאיר בדרבנן לא קנים שוגג: תשלומין תבא עליו ברכה דאכיל מיניה אכל מרומה. בשוגג ואפי׳ טמאה: מידי דלא חזי ליה בימי מומאתו וקא משלם משלם חולין טהורין. ולקמן פריך ליה מידי דחזי ליה בימי מומאתו ואמר אמאי משלם טהורין. האוכל תרומה רבא ואמרי לה כדי חסורי מחסרא והכי שוגג אינו משלם מעות אלא תבואה קתני -אכל תרומה ממאה משלם כל דהו ואינו משלם תרומה אלא חולין מתוקנין ועל ידי תשלומין הן נעשין תרומה "אכל תרומה מהורה משלם חולין מהורים שנאמר ונתן לכהן את הקדש שילם חולין ממאין מהו מומכום אומר (ויקרא כב) על ידי נתינתו נעשו משום ר"מ בשוגג תשלומיו תשלומין קודש אלמא דבר הראוי לחול עליו במזיד אין תשלומיו תשלומין וחכ"א יאחד שם תרומה בעינן ולא מעות אבל זה ואחר זה תשלומיו תשלומין וחוזר האוכלה מזיד משלם מעות: בשוגג. ומשלם חולין מהורין ואמר רב אחא אם בשוגג שילם שלא היה יודע בריה דרב איקא הכא קנסו שוגג אמו שהן טמאין: משלומיו משלומין. ופטור באלו והן נעשין תרומה מזיד איכא בינייהו י (דר"מ סבר לא קנסו טמחה כמה שחכל: במזיד חין שוגג אמו מזיד וחכ"א קנסו) הכי השתא סשלומיו סשלומין. ולקמיה פריך אמאי: אחד זה ואחד זה. שוגג התם גברא לשלומי קא מיכוין אנן ניקום וליקנסיה ת"ש ידם שנטמא וזרקו בשוגג ומזיד: סשלומיו השלומין. והן הורצה במזיד לא הורצה אמר נעשין תרומה וממון כהן ואם הכי השתא התם גברא לכפורי קא מכוין קידש בהן אשה מקודשת: וחוזר אנן ניקום ונקנסיה תא שמע ^{הי}המעשר ומשלם חולין טהורים. משום קנם ואינן נעשין תרומה: והוינן בה במזיד בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל הכי המהי הין השלומיו השלומין. המהי השתא התם גברא לתקוני ⊕קא מיכוין אנן קנסת ליה אמזיד דהני תשלומין ליקום וליקנסיה תא שמע ייהמטביל כלים הא לא הזיד בתשלומין גרועין בשבת בשוגג ישתמש בהן במזיד לא דחכל מיניה. תרומה טמחה דלח ישתמש בהן הכי השתא התם גברא מצי למיכל בימי טומאה *דהאוכל למהורי מאני קא מיכוין אגן ליקום וליקנסיה תרומה בטומאת הגוף במיתה אן ואפילו היא טמאה: וקמשלם ליה. ורמי דר' יהודה אדרבי יהודה בדרבנן דתניא

הבל לחחר ששילם נעשה תרומה ולח חזי ליה: דבר אחר. למה ליה לאתויי טעמא אחרינא: הכי קאמר וכי אבל תרומה מהורה ושילם חולין ממאין מהו בו' בשוגג תשלומיו תשלומין. לא כמו שפירש בקונטרס א דקסבר דלפי מדה

משלם דאפי׳ את"ל דלפי מדה משלם לא מיפטר אלא אם כן ישלם ב שיהו שוין ג להסיקה כשיעור תרומה טהורה שאכל דלא גרע מגזלן ד כדאמר התסים כל היכא דמעיקרא שויא ד׳ ולבסוף שויא זווא לא תבעי לך דלפי דמים משלם כי תיבעי לך דמעיקרא לא שויה אלה זוחה ולבסוף שויה די ה מ״מ במזיד אין תשלומיו תשלומין דאכל מידי דקפני עליה זבינא ומשלם מידי דלא קפלי עליה זבינא : הבא בקנסו שוגג אמו מזיד כו'. בחחשה רבה (יבמות דף 3.) מעיקרא ס"ד דאין תשלומיו תשלומין כלל קא"ר מאיר ופריך מינה למאן דאמר אין כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה ומסיק דאין תשלומיו תשלומין וחוזר ומשלם חולין טהורים כדרבנן ולא פליגי אלא בהנסו שוגג אטו מזיד כו': דם שנממא וזרקו. וא״ת מאי קשיא ליה לר"מ והא לאו סתם מתני׳ היא דברייתא היא בהקומן רבה (מנחות דף כה.) וי"ל דסמיך אסתם מתני׳ דכילד לולין (פסחים דף פ:) דתנן הפסח שנזרק דמו ואח"כ נודע שהוא טמא הליך מרלה ודייק בגמ׳ טעמא דאח"כ נודע הא נודע ואח"כ מרק לח ומייתי ברייתה דמפרשה בהדיח ש והך קושיח לרבינה דמפרש [בפ׳ כילד לולין] (שם) דשוגג' קחי אוריקה דלרב שילא דמפרש דקאי אטומאה לא קשה מידי דטומאה דאוריימא: המעשר בשבת. משנה היא בפרק שני דתרומות (משנה ג) וכן ההיא דהמטביל כלים ופריך מינייהו משום דסתם משנה ר"מ היא ותימה דפריך ברישא מההיא דמעשר והיא שנויה שם בסוף: יי נפלן ונתפצעו. מימה דמניא בירושלמי בפרק בתרא

דערלהשו נפלו ואח"כ נתפצעו בין בשוגג בין במזיד לא יעלו דברי ר"מ ורבי יהודה אומר בין בשוגג בין במזיד יעלו ורבי יוסי אומר שוגג יעלו מזיד לא יעלו טעמא דר"מ דקנים שוגג אטו מזיד טעמא דרבי יוסי כדאמר רבי אבהו בשם ר׳ יוחנן כל האיסורין שריבה עליהם שוגג מותר מזיד אסור טעמא דרבי יהודה מפרש משום דכבר קנסו בידו פירוש כבר נתקלקלו פירותיו בשעת פליעה:

ועבר על אדרבנן דאמרי במתניתין מטבילין כלים מלפני השבת, דנראה כמתקן (שם).

דהכי הוא דהא ממחיצת הכרם שנפרצה דא״ר מאיר דקדש וחייב באחריות ילפינן דסבר ר"מ גרמא בניזקין חייב והתם במזיז הוא כדקתני אומרים לו גדור נתיאש הימנה ולא גדרה הרי זה קדש וחייב דהודיעוהו מיחייב הא לאו :הכי לא

פסקי רי"ד

אמר נפלו חולין טמאים דחזו ליה בימי טומאה. ואע"ג דסוף סוף הן נעשין תרומה ולא חזו ליה דהא טמאה היא מיהו חולין טמאין מיכוין לשלומי ולא ידע דהם נעשין תרומה: משלם כל דהו. כל שהוא חולין בין טהורין בין טמאין: בשוגג משלומיו משלומין. דהא אוכל תרומה שוגג לפי מדה משלם ולא לפי דמים. ואע"ג דהך יש טומאה גריעא מההיא דאכל תשלומין הן מדאורייתא ורבנן נמי לא קנסוהו הואיל ושגג בתשלומין: במויד. שידע שטמאין הן: אין משלומיו משלומין. דקנסוהו רבנן שמתכוין להפסיד כהן: ואמר רב אחא בריה דרב איקא. ביבמות בהאשה רבה (דף 3.) דמזיד נמי דקאמר ר' מאיר אין משלומיו משלומין להפטר לגמרי קאמר כלומר שלריך לחזור ולשלם חולין טהורין כרבנן ובשוגג הוא דפליג אדרבנן דלרבי מאיר לא קנסו שוגג אטו מזיד ורבנן קנסו. והא הכא איסורא דרבנן היא דמדאורייתא תשלומין מעליא נינהו דלפי מדה משלם וכי משלם טמאין אפי׳ במויד איסורא דרבנן הוא דעבד ולא קנים רבי מאיר שוגג: לשלומי מירוין. ואדם כשר הוא: ואנן ניקום ונקנסיה. על שגגתו. אבל מטמא ומדמע שוגג אינו מחעסק בטובה: בשוגג הורלה. דהליץ מרלה ומוחר בשר באכילה: במויד לא הורלה. מדרבנן וקנסא הוא לאסור בשר באכילה אבל בעלים נתכפרו והך זריקת מזיד איסורא דרבנן היא דמדאורייתא זורק לכתחילה דהציך מרצהים: ו**אנן ניקום ונקנסיה**. על שגגתו. וה״ה דמצי לשנויי הא מני רבי יהודה היא דלא קנים בדרבנן דהא לאו סתם משנה היא אלא ברייתא היא במנחות בהקומץ רבה (דף כה.) מיהו ניחא ליה לשנויי דאפי׳ חימא רבי מאיר היא: המעשר נשבת. איסור שבות דרבנן היא כדתנן במשילין (בינה דף לו:) אלו הן משום שבות של מלוה אין מגביהין תרומות ומעשרות דמיחזי כמתקן והך המעשר בשבת סתם משנה היא במסכת תרומות (פ"ב מ"ג). וכן המטביל כליו מטביל נמי איסורא דרבנן היא במסכת ביצה בפרק י"ע (דף ית.) מפני שנראה כמחקן כלי. וכל הני רמינן דרבי מאיר אדרבי מאיר דקניס לעיל בדרבנן: